

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

OPERATION OF STUDENT CARING AND SUPPORT SYSTEM OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE LOCAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, NONGKHAIE DISTRICT, SARABURI PROVINCE

มาติน้ำ อินทมี* และ วรชัย วิภูอุปโภคตร

Madeena Intamee* and Vorachai Viphoouparakhot

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม กรุงเทพมหานคร 10600

Program in Educational Administration, Siamtechnology Bangkok 10600, Thailand

*Corresponding author: Vorachaiv@siamtechno.ac.th

รับบทความ 13 ธันวาคม 2561 แก้ไขบทความ 15 กุมภาพันธ์ 2562 ตอรับบทความ 15 กุมภาพันธ์ 2562 เผยแพร่บทความ เมษายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 118 คน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา พ.ศ. 2559 จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของเครื่องและมอร์แกน เลือกด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.60 - 1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และทดสอบเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับมากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อ ในขณะที่ การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศทั้งภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่าง จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ทั้งภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน, ระดับการดำเนินงาน, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were to study and compare the operation of student caring and support system of school administrators under the Local Administrative Organization (LAO), Nong Khaie district, Saraburi province, comprising five aspects: knowing individual student identification, student screening, problem prevention and resolution, student development and promotion, and transferring, classified by personal factors of teachers. The samples were 118 respondents, including school administrators and teachers-in charge of student caring and support system of primary schools under the LAO, Nong Khaie district, Saraburi province in the academic year of 2016. The sample size was obtained through Krejcie & Morgan's table and simple random sampling. The instrument was a set of questionnaires with the content validity between 0.60 to 1.00 and the reliability of 0.98. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The research findings were as follows: The operation of student caring and support system of school administrators under the LAO, in overall, was at a high level. The highest mean was the aspect of knowing individual student identification, followed by student screening aspect, prevention and solution, student promote and development and student transferring. The comparison result of the operational level of student caring and support system of school administrators under the LAO, Nong Khaie district, Saraburi province, classified by gender, in overall and in each aspect was not different. In terms of educational level and work experience, there were different at a statistical significance level of .05, in overall and in each aspect.

Keywords: Student Caring and Support System, Operational Level, School Administrators

บทนำ

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดมาตรฐานตำแหน่งครูสายงานการสอน การปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา พัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ โดยกำหนดให้ลักษณะงานเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นภาระงานหนึ่งในมาตรฐานตำแหน่งครู มีขั้นตอนและมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การเป็นสังคมดิจิทัลที่สื่อมีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมและการดำรงชีวิตของเด็ก รวมทั้งสภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่รุนแรงนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ เช่น อาชญากรรม ยาเสพติด ปัญหาครอบครัว ล้วนเป็นผลเสียต่อพัฒนาการเติบโตของเด็กทั้งด้านสุขภาพจิต สุขภาพกายจนก่อให้เกิดวิกฤตทางสังคมเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นโรงเรียนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นการดำเนินงานด้วยการส่งเสริม สนับสนุน การป้องกัน และการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญ (กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2559)

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน เป็นสิ่งที่ทุกโรงเรียนต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน จะมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐานคุณภาพ มีหลักฐานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ที่เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน นฤมล กองทรัพย์ (2556) กล่าวว่า การอำนวยความสะดวกให้ครูที่ปรึกษามีเวลาในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน จัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน มีผู้ปกครองให้ข้อมูลนักเรียนในการประกอบการพิจารณา มีข้อมูลนักเรียนครบทุกด้านเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ การสร้างกิจกรรมโฮมรูมเพื่อความผูกพันระหว่างครูกับนักเรียน การจัดครูเข้าอบรมทางทักษะจิตวิทยาและการให้คำแนะนำ เพื่อให้ครูมีเกราะกล้าหาญ การป้องกัน อย่างเป็นระบบ โดย ญัฐริน เจริญเกียรติบรร (2557) อธิบายถึงการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงต้องมีระบบและกลไกในการดำเนินงานโดยผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรร่วมมือกันมีการดำเนินงาน กำกับ ติดตาม ประเมินผล และขับเคลื่อนด้วยวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) มีการทดลองการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 3 โรงเรียน พบว่า การบริหารงานมีความเหมาะสมเป็นประโยชน์ครอบคลุม สามารถนำผลลัพธ์ที่ได้ไปจัดทำรายงานประจำปี และสะท้อนถึงประสิทธิภาพที่เข้มแข็งของสถานศึกษาได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ วินัย จันทรานาค (2558) พบว่า มีนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเข้าเฝือกเกี่ยวกับยาเสพติด หนีเรียน ทะเลาะวิวาท ปัญหาครอบครัว ส่งผลให้นักเรียนมีการออกกลางคัน การดำเนินงานช่วยเหลือเด็กนักเรียนมีน้อย ขาดประสิทธิภาพด้านการบริหาร การดำเนินงานไม่เป็นระบบ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว จะต้องมีการสอบถามข้อมูลนักเรียนใช้หลักจิตวิทยาพูดคุย การสอบถามจากเพื่อนสนิท การออกเยี่ยมบ้าน จัดทำประวัตินักเรียน การคัดแยกกลุ่มอย่างชัดเจน มีกิจกรรมสังคมมิติ การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีการทำงานเป็นทีม และณัฐวิภา คำปันศรี (2559) พบว่า นักเรียนยังขาดคุณธรรม จริยธรรม จำเป็นที่จะต้องแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ประสงค์และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนโดยบทบาทสำคัญคือ ครู เพราะครูเป็นบุคคลที่ใกล้ชิด มีบทบาทในการกำกับดูแลให้ความช่วยเหลือกับนักเรียนมากที่สุด ดังนั้น การสร้างความรู้ ความเข้าใจกับครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างถูกต้องและเหมาะสม ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด และส่งผลให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพทั้ง 5 ด้าน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

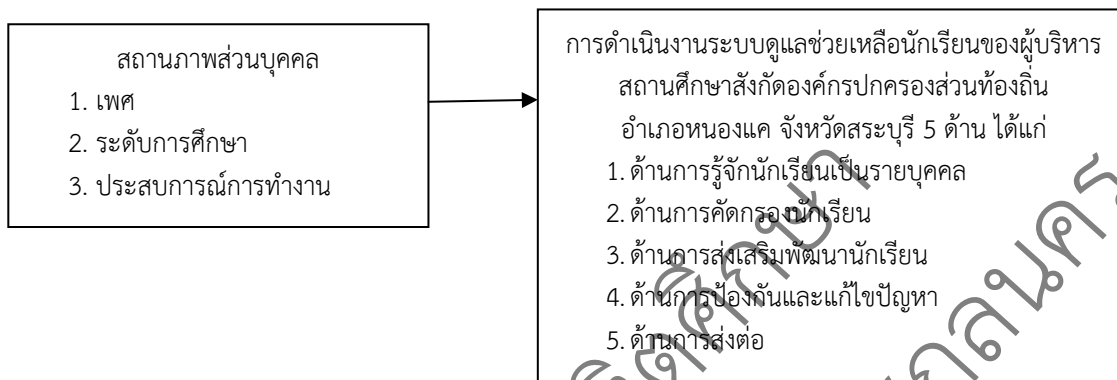
ผู้วิจัยสนใจศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการดำเนินงานที่ส่งผลให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้เลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ปฏิบัติงานของผู้วิจัยจากโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ในการศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่าอยู่ในระดับใด โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ครูและผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการปฏิบัติการดูแลนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการตระหนักถึงหน้าที่ที่มีต่อผู้รับบริการ และนำไปสู่การยอมรับสถานศึกษา เพื่อให้มีแนวทางการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ตามการจำแนกสถานภาพของข้าราชการครู

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2559 ทั้งหมด 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลหินกอง โรงเรียนเทศบาล 1 นาเรียงราษฎร์บำรุง โรงเรียนเทศบาล 2 วัดเสนจันทรนิมิตร โรงเรียนเทศบาล 3 วัดสหมิตรมงคล โรงเรียนเทศบาล 4 หนองแควอนุสรณ์ โรงเรียนเทศบาล 5 วัดเกาะกลาง และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลาหมอ (วัดหนองปลาเกะดี) จำนวน 170 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2559) ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน 118 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1) คำถามทั่วของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ 2) คำถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ

วิธีรวบรวมข้อมูล

มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัยและการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาจากตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert)
3. นำกรอบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน 5 ด้าน มาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น (ร่าง) แบบสอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
4. นำ (ร่าง) แบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบความแม่นยำตรงของเนื้อหา (content validity) และตรวจสอบประสิทธิภาพในเครื่องมือที่สร้างขึ้น (IOC) ปรับแก้ไขตามคำแนะนำ จนได้แบบสอบถามที่มีความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา

5. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (reliability)

6. จัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามจำนวนที่กำหนดกับกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ในการบรรยายลักษณะทั่วไป ได้แก่ ความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี ด้วยสถิติเชิงพรรณนาบรรยายลักษณะทั่วไป ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. ข้อมูลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี ด้านเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานโดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และ การทดสอบเอฟ (F-test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี ตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาภาพรวม

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.97	0.59	มาก	1
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.91	0.51	มาก	2
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	3.89	0.52	มาก	4
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.91	0.54	มาก	2
5. ด้านการส่งต่อ	3.89	0.52	มาก	4
รวม	3.91	0.51	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับมากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือค่าเท่ากัน คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 3.91$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนและด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 3.89$)

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของข้าราชการครู ดังนี้

ตาราง 2 เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามประสบการณ์การทำงาน

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน						f
	น้อยกว่า 5 ปี (n=30)		5 - 10 ปี (n=31)		มากกว่า 10 ปี (n=57)		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.69	0.26	3.88	0.63	3.63	0.26	73.01
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.51	0.33	3.83	0.56	3.64	0.25	54.21
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.53	0.27	3.75	0.55	3.62	0.24	67.55
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.60	0.24	3.83	0.52	3.59	0.26	84.90
5. ด้านการส่งต่อ	4.52	0.31	3.78	0.53	3.61	0.24	66.65
รวม	4.57	0.21	3.82	0.52	3.62	0.21	88.65

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมา คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X} = 4.60$) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.53$) ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.52$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.51$)

ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี มีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 3.83$) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X} = 3.83$) ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 3.78$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 3.75$)

ครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 3.64$) รองลงมา คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.63$) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 3.62$) ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 3.61$) ด้านค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X} = 3.59$)

จากการเปรียบเทียบ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 การทดสอบรายค่าการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามประสบการณ์การทำงาน

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
	$\bar{X}$	4.57	3.82	3.62
น้อยกว่า 5 ปี	4.57		0.76*	0.95*
5 - 10 ปี	3.82			0.20*
มากกว่า 10 ปี	3.62			
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
	$\bar{X}$	4.69	3.88	3.63
น้อยกว่า 5 ปี	4.69		0.82*	1.06*
5 - 10 ปี	3.88			0.24*
มากกว่า 10 ปี	3.63			
ด้านการคัดกรองนักเรียน	ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
	$\bar{X}$	4.51	3.83	3.65
น้อยกว่า 5 ปี	4.51		0.67*	0.87*
5 - 10 ปี	3.83			
มากกว่า 10 ปี	3.65			
ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
	$\bar{X}$	4.53	3.75	3.62
น้อยกว่า 5 ปี	4.53		0.77*	0.90*
5 - 10 ปี	3.75			
มากกว่า 10 ปี	3.62			
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
	$\bar{X}$	4.60	3.83	3.59
น้อยกว่า 5 ปี	4.60		0.77*	1.01*
5 - 10 ปี	3.83			0.24*
มากกว่า 10 ปี	3.59			

ตาราง 3 (ต่อ)

ด้านการส่งต่อ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี 4.52	5-10 ปี 3.78	มากกว่า 10 ปี 3.61
น้อยกว่า 5 ปี	4.52		0.75*	0.91*
5 - 10 ปี	3.78			
มากกว่า 10 ปี	3.61			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี และ มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี และ มากกว่า 10 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี

ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี และ มากกว่า 10 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี และ มากกว่า 10 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี และ มากกว่า 10 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี

ด้านการส่งต่อ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี และ มากกว่า 10 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนาคู จังหวัดสระบุรี มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่และเป็นการปฏิบัติตามนโยบาย สอดคล้องงานวิจัยของ พระครูวินัยธรบุญกร ไกยะผ่าย (2560) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมในทุกด้านอยู่ในระดับมาก การดำเนินงานประสานงานและสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอ และทันต่อเหตุการณ์ และผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวิภา คำปันศรี (2559) สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า ในสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัย นฤมล กองทรัพย์ (2556) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่ออยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับ .05

เมื่อพิจารณาด้านปัญหาการดำเนินงานผลการวิจัย พบว่า ปัญหาโดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก จากการที่ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานไม่มากและครูยังขาดความเข้าใจและการให้ความสำคัญในระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนมีความสอดคล้องกับวินัย จันทรานาค (2558) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน

ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญา และด้านการส่งต่อ มีปัญหาโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ โอปอ ยังเหลือ (2558) ด้านปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ ขาดการกำหนดนโยบายการวางแผน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดการมีส่วนร่วมในการทำงาน 2) แนวทางการพัฒนาโรงเรียนควรสร้างเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนให้เป็นรูปแบบเดียวกัน การจัดทำผู้รับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน โรงเรียนควรสร้างพันธมิตรและเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน

2. เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละมิติ ได้ดังนี้

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคล ทั้งนี้เนื่องจาก การศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการวางแผนเพื่อให้ครูทราบถึงศักยภาพ ความสามารถและจุดบกพร่องของนักเรียนแต่ละคน จะทำให้ครูมีเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสำรวจ การสัมภาษณ์ การทดสอบ การเยี่ยมบ้านนักเรียน การจัดทำระเบียบสะสม (แบบ ปพ.8) ครูประจำชั้นจะต้องมีความเข้าใจในการจัดทำ และถือเป็นเอกสารที่สถานศึกษาต้องมีและจัดทำขึ้นเพื่อการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนในด้านต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549)

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์พิจารณาการคัดกรองนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก การคัดกรองนักเรียนต้องใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานเพื่อคัดกรองนักเรียน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องทำอย่างเป็นระบบและนำผลการวิเคราะห์การคัดกรองนักเรียนนำไปช่วยเหลือนักเรียนต่อไป (กรมสุขภาพจิต, 2544) ครูที่ปรึกษาสร้างความสัมพันธ์จนเกิดความไว้วางใจและได้รับความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง นำมาเขียนบันทึกในระเบียบสะสมเพื่อเป็นพื้นฐานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ การประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ต้องเป็นไปตามความต้องการของนักเรียน และมีการประชุมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเช่น ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอน สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ วินัย จันทรานาค (2558) แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

2.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญา พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ การเอาใจใส่ดูแลนักเรียนโดยทั่วถึงเท่าเทียมกัน ทั้งนี้เนื่องจาก การออกเยี่ยมบ้านนักเรียนจะทำให้ทราบปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหานักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่นักเรียนโดยไม่ละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาลับคม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย จันทรานาค (2558) แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

2.5 ด้านการส่งต่อ พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ การวิเคราะห์ และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อ และความพยายามของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อ ทั้งนี้ครูที่ปรึกษา และครูประจำชั้นมีหน้าที่ช่วยเหลือนักเรียนในการส่งต่ออย่างเป็นระบบ สอดคล้องงานวิจัยของ Cole (1999) การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยครูใหญ่ ในด้านการควบคุมดูแลวินัยนักเรียน ตามความคิดของครูใหญ่ และผู้ช่วยในโรงเรียนของรัฐจอร์เจีย พบว่า ผู้ช่วยครูใหญ่ได้ปฏิบัติอย่างเหมาะสมในการกำจัดการก่อกวนนักเรียน ที่จะรวมกลุ่มกันกระทำความผิดหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

3. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานของข้าราชการครูที่ต่างกัน พบว่า

3.1 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูเพศชายมีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูเพศหญิงมีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลค่าเฉลี่ยสูงสุดทั้งครูเพศหญิงและครูเพศชาย เพราะครูไม่ว่าเพศหญิง เพศชายต่างก็ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องงานวิจัยของ นฤบล กองทรัพย์ (2556) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียนไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนเป็นผู้ใกล้ชิด สนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในการดูแลไม่จะเป็นนักเรียน กลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง มีปัญหาได้มีคุณภาพและช่วยป้องกันมิให้นักเรียนในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหา ช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติที่มีคุณภาพ กรณีเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและ

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนซึ่งอยู่ใกล้ชิดนักเรียนได้มีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศรา จูแยม (2553) การศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง ผลการวิจัย พบว่าการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่จำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งรัตน์ ทองมาลา (2558) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูจำแนกตามเพศ ภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามระดับการศึกษาที่ต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานระบบช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารแตกต่างกัน โดยระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามจะให้ความสำคัญมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งรัตน์ ทองมาลา (2558) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัย พบว่า เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ระดับการศึกษาในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการปฏิบัติหน้าที่การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพียงเฉพาะในส่วนที่ตนรับผิดชอบเท่านั้น ไม่ใช่ในมุมมองของภาพรวมของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งหมด รวมทั้งนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ต้องนำมาใช้ในการดำเนินงานด้วย แต่ครูที่มีวุฒิการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี ในช่วงเวลาหนึ่งได้กลับเข้าไปใช้ชีวิตในการเป็นนักศึกษา จึงได้รับประสบการณ์ และมีมุมมองที่กว้างไกลออกไป ฉะนั้นผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าก็เกิดความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น เกิดความรับผิดชอบมากขึ้น และมีเจตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น ครูที่มีความรู้ที่สูงมักเป็นผู้ที่ต้องการพัฒนาตนเอง เพื่อที่จะนำความรู้ที่นำมาพัฒนางานให้ก้าวหน้ามากขึ้น ทำให้มีความมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไล รุ่งโรจน์แสงจินดา (2556) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปรียบเทียบระดับปฏิบัติงาน การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาผู้บริหารและครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู การเปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตั้งแต่ปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.3 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่สูงจะให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่มากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทธีมา อาจอินทร์ (2558) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านไพรพัฒนา จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัย พบว่า ระยะเวลาการปฏิบัติงาน เป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครู ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 และ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในด้านการแก้ไขปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกัน และด้านการส่งเสริมนักเรียน ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา และการปฏิบัติงานสูงให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครู และผู้ปกครองจะ มีการประสานงานความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนพร้อมทั้งประสานงาน ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติอย่างจริงจัง มีการวางแผนงานและกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม มีการนิเทศติดตาม และรายงานความก้าวหน้าของงาน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งรัตน์ ทองมาลา (2558) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีการสร้างความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการทำงานเป็นทีมทำให้การดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันและไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงาน โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ความยุ่งยากในการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรสร้างความตระหนักให้กับนักเรียนเห็นคุณค่าของการตอบแบบประเมิน โดยชี้แจงในวัตถุประสงค์ การซักถามข้อสงสัย บอกประโยชน์ที่จะได้รับจากการประเมินหรือแบบคัดกรองนักเรียน และควรมีการพัฒนาเครื่องมือการคัดกรองนักเรียน แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนจากการประชุมผู้ปกครอง และกระบวนการเยี่ยมบ้านนักเรียนร่วมด้วย

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การคัดกรองนักเรียนแยกกลุ่มเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ดังนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ การเยี่ยมบ้าน การวิเคราะห์ระเบียบสละสม การใช้แบบประเมินของกรมสุขภาพจิต เพื่อจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล และส่งเสริมให้มีการประชุมพบปะระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และครูที่ปรึกษาเพื่อจะได้ทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคน

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ความต่อเนื่องในการดำเนินการจัดการกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดการกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนออกเป็นกลุ่มให้ชัดเจน เพื่อให้ครูที่ปรึกษามีแนวปฏิบัติที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถจัดการกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และนักเรียนปกติ โดยมีการจัดการกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอย่างหลากหลายให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่ม

4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การประชุมและวางแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนมีความสม่ำเสมอ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทในการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนควรจัดให้มีการนิเทศติดตามการเก็บรวบรวมข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียนของครูทุกคนให้มีการรายงานผลต่อเนื่องและปัจจุบัน

5. ด้านการส่งต่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ข้อจำกัดเวลาเพื่อการแก้ปัญหานักเรียนของครู ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแต่งตั้งหน้าที่ครูที่ปรึกษาให้ตรงกับห้องเรียนที่ทำการสอนเพื่อความสะดวกในการติดตามช่วยเหลือนักเรียน และโรงเรียนควรสร้างความตระหนักแก่ครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการทำงานเป็นทีม

จากการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนจำแนกตามสถานภาพของครู ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนทั้งเพศหญิงและเพศชายต่างมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานระบบช่วยเหลือเด็กนักเรียนอย่างเท่าเทียมกันตามความเหมาะสมและความรับผิดชอบทั้ง 5 ด้าน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี และมีมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี ควรได้รับการสนับสนุนในการพัฒนา เพิ่มทักษะและขีดความสามารถในการทำงานด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน เช่น การสนับสนุนการฝึกอบรม การประชุมสัมมนา หน่วยงานภายใน และภายนอกอย่างสม่ำเสมอ

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนการมีส่วนร่วม การให้มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแสดงความคิดเห็น การเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียม ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนแก่ครูทุกท่าน การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนอื่น ๆ และกับภาคส่วนอื่น ๆ เช่น ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงมหาดไทย. (2558). *มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้) เพื่อการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*.

ส่วนวิชาการและมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

กรมสุขภาพจิต. (2544). *คู่มือครูที่ปรึกษาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน*. กรุงเทพฯ: อิมเมจยูเร็นส.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2558). *มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ:

กระทรวงมหาดไทย.

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สพป. สระบุรี เขต 2. (2559). *ระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนความหมาย ความสำคัญ และคุณค่า*.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี.

- ณัฐริน เจริญเกียรติบรร. (2557). โมเดลบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐวิภา คำปันศรี. (2559). การพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นฤมล กองทรัพย์. (2556). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นริศรา จุ้ยแยม. (2553). การศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พระครูวินัยธรบุญกร ไกยะผ่าย. (2560). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. (2542). แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 54. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2547). แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.
- ภทธีมา อาจอรินทร์. (2558). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านไพรพัฒนา จังหวัดศรีสะเกษ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รองรัตน์ ทองมาลา. (2558). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วินัย จันทรานาค. (2558). แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิไล รุ่งโรจน์แสงจินดา. (2556). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2561. กระทรวงศึกษาธิการ. เข้าถึงจาก <http://www.kksec.go.th/office/docs4frontend/20-04-2018-13-43-2620180420134250-1060867141.pdf>. 4 ธันวาคม 2561.
- โอปอ ยังเหลือ. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงามในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cole, David Akinola. (1999). An Analysis the Perception of the Role of High School Assistant Principal for Discipline and Supervision in Georgia School. *Dissertation Abstract International*, 60(11), 3850 - A.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). *Education and Psychological Measurement*. USA: Texas A. & M. University.